

Vyjádření prezidenta republiky při tiskovém brífinku s primátorem hlavního města Prahy

27.6.2023 - Petr Pavel | Správa Pražského hradu

Děkuji, pane primátore, a děkuji za pozvání,

některé z vás možná zajímá, proč právě Praha. Praha je nejenom hlavní město, ale je to jeden z krajů, který je také významně svými problémy propojen se Středočeským krajem, který určitě bude následovat jako jeden z dalších krajů, kam se chci podívat. Je to také místo, kde se vytváří podstatná část národního HDP a kumuluje se tu celá řada problémů. Proto jsem moc rád, že mohu i tuto návštěvu vykonat.

Pár slov k základní škole Cimburkova. Já se na to dívám tak, že náš systém by ideálně měl zajišťovat vzdělání stejného standardu na školách základních, středních i vysokých pro všechny studenty, tedy že by měl být v principu inkluzivní. Všichni víme, že zatím ještě není. Ten systém není dopracován tak, aby mohl poskytovat plně inkluzivní vzdělávání, není ještě dostatečně metodicky, ale ani počtem lidí připraven na to, aby se mohl věnovat některým žákům se speciálními potřebami. Ať už ty speciální potřeby jsou dány jejich sociálním prostředím případně specifiky etnika. I to je jeden z důvodů, proč existují školy, které se zaměřují na žáky s vyššími potřebami. Navíc naše společnost stále ještě trpí neduhem nedostatečné tolerance k odlišnosti. I to je důvod, proč někteří rodiče raději dávají své děti do škol, kde jsou děti z jedné skupiny, ať už tedy sociálně nebo etnicky zaměřené, protože je to nejenom pro ně jednodušší, ale je to i jednodušší pro ty děti. Škola Cimburkova odvádí skvělou práci, pokud jde právě o vytváření prostředí pro tyto děti. Naším cílem by ale dlouhodobě mělo být, aby se i děti z rodin, řekneme, romské komunity nebo z rodin, které jsou dlouhodobě sociálně slabší, mohly začleňovat do běžných škol, dostávat stejné vzdělávání jako všichni ostatní, a tím dostat šance na uplatnění v životě.

Pokud jde o problémy, o kterých jsme se bavili na Magistrátu, tak se týkají především tří oblastí. To je školství, doprava a bydlení. Dnes jsme se věnovali hlavně školství, částečně dopravě a jenom okrajově bydlení. Zítra budeme pokračovat a věnovat se dopravě a bydlení, ale nakonec částečně i vzdělávání.

Pokud jde o vzdělávání, tak ty největší problémy jsou především v dostupnosti škol, a to jak těch mateřských, tak základních i středních. Na jedné straně Praha má prokazatelně nejvyšší kvalitu vzdělávání v celé České republice, na druhou stranu je zároveň také cílovou destinací pro mnoho lidí, kteří sem jezdí za prací ne jenom ze Středočeského kraje, ale z celé České republiky. Stěhují se sem i občané Evropské unie, a tím vzniká přetlak, který nelze kompenzovat jenom detailním studiem demografického vývoje, protože ty vnitřní pohyby, ta vnitřní migrace, se dá velice těžko předvídat.

Dalším faktorem, který přispěl k té nejistotě, kolik míst vlastně bude potřeba, je to, co se dnes nazývá moderně spádová nebo zápisová turistika, která je tak trochu vynucená. Rodiče samozřejmě hledají místa pro své děti ve školách. A pokud se k nim nedostanou jiným způsobem, než, byť krátkodobě, zapsat dítě k bydlení v nějaké obci, tam potom získat místo ve škole a následně odhlásit, tak se na ně nemůžeme zlobit, že to takhle dělají. Je to ale spíše chyba systému než těch rodičů. Stejně tak je neudržitelné dlouhodobě, aby někteří rodiče vozili své děti do základních škol desítky kilometrů, protože žádná škola není k dispozici v té spádové oblasti, kde bydlí, a dokonce ani v nejbližším okolí.

Dalším problémem, o kterém jsme se bavili, je nedostatečná digitalizace. Na úrovni základních škol právě tak, aby rodiče nemuseli složitě obtelefonovávat a objíždět desítky škol po celém regionu, ale aby se hned při zápisu svého dítěte, pokud pro něj nebude místo v té škole, kterou si vybrali, mohli dozvědět, která škola v nejbližším okolí má volná místa, a mohli se přímo orientovat na tu školu. Pak digitalizace chybí ještě citelněji ve středním vzdělávání, kde právě nemožnost dětí zapsat se na více škol a získat v reálném čase přehled, na kterou školu bylo přijato, a uvolnit potom místa na ty další, na které se případně přihlásí další, tak aby ten pohyb a prostupnost byla co největší. To je další z těch velkých problémů.

Bavili jsme se také o možnostech, jak tyto problémy řešit. Obce si s nimi ne vždycky vědí rady, protože nemohou na ně plánovat dostatečné prostředky už z toho důvodu, že nemají ani přehled o tom, jak se jim například zvednou počty obyvatel. Příkladem jsou některé městské části tady, v Praze, které jsou místem, kde budou probíhat velké infrastrukturní stavby. Ať už se to týká obchvatů nebo výstavby rychlodráhy, které samozřejmě přitahují pozornost developerů a výstavbu bytů. Některé z těch obcí očekávají, že jejich počet obyvatel se možná i zdvojnásobí, což samozřejmě klade obrovské nároky na infrastrukturu. Ať už jde o školy, školky, obchody a další služby, které ti lidé budou potřebovat. Na to samozřejmě ty obce nemají dostatečné prostředky. Je potřeba se na tento druh výstavby infrastruktury dívat komplexněji. To znamená nejenom, že se nám podaří dostavět ať už vnější nebo vnitřní Pražský okruh, což je samozřejmě žádoucí pro mnoho lidí, ale zároveň jaké problémy to přinese i starostům jednotlivých městských částí, případně obcí na okrajích Prahy, které už spadají do toho prstence Středočeského kraje, a co jim to přinese za další výdaje, se kterými dosud zatím třeba vůbec nepočítali.

Jsem moc rád, že jsem mohl alespoň nahlédnout pod pokličku řady problémů a výzev, které v Praze jsou, a budu se těšit, že se o nich zítra dozvím ještě o něco víc.

<https://www.hrad.cz/cs/prezident-cr/soucasny-prezident-cr/verejna-vystoupeni-a-rozhovory/vyjadreni-prezidenta-republiky-pri-tiskovem-brifinku-s-primatorem-hlavniho-mesta-prahy-17215>